

การแสดงเปียโนโดยอนันตญา รอดเทียน
A PIANO RECITAL BY ANANTAYA RODTIAN

อนันตญา รอดเทียน *
ธงสรวง อิศรางกูร ณ อยุธยา**

บทคัดย่อ

การแสดงเดี่ยวเปียโนในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะในการบรรเลงเปียโนของผู้แสดง ทั้งใน ด้านเทคนิคการเล่น และทักษะการตีความบทเพลง ทำให้ผู้แสดงได้เรียนรู้วิธีการเตรียมตัวในการแสดงเดี่ยว เปียโน บทเพลงดังกล่าวมีลักษณะการประพันธ์ที่แตกต่างกัน เพื่อศึกษาหาข้อมูลและวิเคราะห์ลักษณะการ ประพันธ์จากบทเพลงที่ต่างยุคสมัย และศึกษาบทเพลงที่มีความหลากหลาย ตลอดจนอนุรักษ์และเผยแพร่ บทเพลงเปียโนอันทรงคุณค่าแก่บุคคลผู้สนใจ

ผู้แสดงได้เลือกบทเพลงเปียโนของนักประพันธ์ทั้งหมด 4 คน จากยุคบาโรก ยุคคลาสสิกและยุคโรแมนติก บทเพลงที่คัดเลือกมาแสดง เรียงตามลำดับการแสดง ได้แก่ 1) Toccata in C minor, BWV 911 ประพันธ์โดย Johann Sebastian Bach 2) Sonata in A Flat Major, Op.110 No.31 ประพันธ์โดย Ludwig van Beethoven 3) Hungarian Rhapsody No. 2, S.244 ประพันธ์โดย Franz Liszt 4) Andante spianato et Grande polonaise brillante ประพันธ์โดย Frederic Chopin

การแสดงเดี่ยวในครั้งนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2558 เวลา 11.00 น. ณ ห้องแสดงดนตรีธงสรวง (Tongsuang's Studio) ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 54/1 ถนนสุขุมวิทซอย 3 การแสดงทั้งหมดใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 16 นาที

คำสำคัญ: การแสดงเปียโน / การแสดงเปียโน / อนันตญา รอดเทียน

Abstract

The objective of this Piano Recital is to improve the performer's skills in both playing techniques and interpretation, giving the performer the experience of preparing for a solo recital. The performer also has a chance to research and analyze composition techniques of different periods as well as study diverse piano repertoire. Moreover, the recital preserves and presents valuable piano pieces for interested people.

For this recital, the performer selects 4 songs by 4 composers from the Baroque, Classical and Romantic periods, as follows: 1) Toccata in C minor, BWV 911 by Johann Sebastian Bach 2) Sonata in A Flat Major, Op.110 No.31 by Ludwig van Beethoven 3) Hungarian Rhapsody No. 2, S.244 by Franz Liszt 4) Andante spianato et Grande polonaise brillante by Frederic Chopin.

The piano recital took place at the Tongsuang's Studio, 54/1 Sukhumvitsoi 3 on Tuesday, 21th April, 2015 at 11.00 a.m. The approximate time of the piano recital is one hour and sixteen minutes including an interval.

Keywords: A Piano Recital / Piano Recital / Anantaya Rodtian.

* นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Email, An_nan42@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์, สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Email, Tongisra@bkk3.loxinfo.co.th

บทนำ

การแสดงเดี่ยวเปียโนในครั้งนี้ผู้แสดงได้เลือกบทเพลงจากยุคสมัยที่แตกต่างกันโดยแต่ละบทเพลงนั้นต้องใช้ทั้งเทคนิคและการแสดงออกทางอารมณ์ที่มีระดับความยากเหมาะสมกับการแสดงในระดับบัณฑิตศึกษา โดยบทเพลงที่กล่าวถึงมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านรูปแบบการประพันธ์และเทคนิค ในการแสดงส่งผลให้ผู้แสดงได้พัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

ผู้แสดงมีวัตถุประสงค์หลักในการแสดง ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทเพลงสำหรับเปียโนในยุคต่าง ๆ
2. เพื่อฝึกฝนและพัฒนาเทคนิคการบรรเลงเปียโนของผู้แสดง
3. เพื่อสืบสานบทเพลงสำหรับเปียโนอันทรงคุณค่าให้คงอยู่ต่อไป
4. เพื่อเผยแพร่ผลงานการแสดงเดี่ยวเปียโนให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจทางด้านดนตรี

5. เพื่อรวบรวมข้อมูลของบทเพลงที่ใช้ในการแสดง เช่น ประวัติของบทเพลงและประวัติของผู้ประพันธ์ เทคนิคการบรรเลง วิธีการฝึกซ้อมและการตีความบทเพลง แล้วนำมาจัดทำเป็นวิทยานิพนธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. คัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงพิจารณาจากความเหมาะสมหลายประการ
 2. เลือกใช้โน้ตเพลงควรพิจารณาจากความน่าเชื่อถือของสำนักพิมพ์
 3. ฝึกซ้อมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการแสดงเดี่ยวเปียโน ผู้แสดงต้องจัดเวลาฝึกซ้อมให้เหมาะสมและสม่ำเสมอ ควรมีการกำหนดเนื้อหาและแนวทางในการฝึกซ้อม
 4. ศึกษาบทเพลงที่จะแสดงกับอาจารย์ผู้สอน ควรเข้าเรียนเปียโนกับอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
 5. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ นอกจากการฝึกซ้อมเป็นประจำ
- ผู้แสดงควรศึกษาบทประพันธ์ต่าง ๆ ของผู้ประพันธ์เพื่อศึกษาประวัติและแนวความคิดเพื่อนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
6. กำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้แน่นอน เนื่องจากจะช่วยทำให้ผู้แสดงสามารถวางแผนในการฝึกซ้อม รวมถึงการเตรียมตัวและประชาสัมพันธ์
 7. จัดทำสูจิบัตรและโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การแสดง
 8. เลือกใช้เปียโนสำหรับการแสดงสำหรับการแสดงในครั้งนี้ผู้แสดงเลือกเปียโนคอนเสิร์ตแกรนด์ ยี่ห้อโบเซนดอร์เฟอร์ รุ่น Imperial Grand (Bösendorfer Imperial Grand)
 9. ฝึกซ้อมในสถานที่จริงมีความสำคัญมากในการแสดง จะทำให้ผู้แสดงเข้าใจในคุณภาพของระบบเสียงในห้องแสดง
 10. วิเคราะห์ผลการวิจัยและสรุปผลเป็นรูปเล่ม

ผลการวิจัย

1. สามารถคัดเลือกบทเพลงได้อย่างเหมาะสมในการแสดง
2. ได้เรียนรู้เทคนิคการเล่นและการผลิตเสียงเปียโนจากบทเพลงในยุคต่างๆ สามารถวิเคราะห์ปัญหา ตีความบทเพลง ได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์

3. เตรียมการแสดงเดี่ยวเปียโนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีวินัยในการฝึกซ้อม

ผลสรุปการดำเนินการวิเคราะห์

การคัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวเปียโน พิจารณาความเหมาะสมที่จะนำมาศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาตรี และคุณค่าทางการประพันธ์ ความไพเราะและความสามารถของผู้แสดง โดยการแสดงเดี่ยวในครั้งนี้ได้คัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงไว้ 4 บทเพลง

บทเพลงที่คัดเลือกมาแสดง ได้แก่

1. Toccata in C minor, BWV 911 ประพันธ์โดย Johann Sebastian Bach

เป็นบทเพลงจากยุคบาโรก มีทั้งหมด 3 ท่อน

- Moderato
- Adagio
- Allegro moderato (Fugue)

ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 13 นาที

2. Sonata in A Flat Major, Op.110 No.31 ประพันธ์โดย Ludwig van Beethoven

เป็นบทเพลงจากยุคคลาสสิก มีทั้งหมด 3 ท่อน

- Moderato cantabile, molto espressivo
- Allegro molto
- Adagio ma non troppo

ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 23 นาที

3. Hungarian Rhapsody No. 2, S.244 ประพันธ์โดย Franz Liszt

เป็นบทเพลงจากยุคโรแมนติก ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 12 นาที

4. Andante spianato et Grande polonaise brillante ประพันธ์โดย Frederic Chopin

เป็นบทเพลงจากยุคโรแมนติก มีทั้งหมด 2 ท่อน ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 18 นาที

การเตรียมการแสดง

1. การคัดเลือกบทเพลง

การคัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงพิจารณาจากความเหมาะสมหลายประการ เช่น ความยากง่ายที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้แสดง คุณค่าทางวรรณคดีเปียโน นักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงในยุคต่าง ๆ ด้านอารมณ์ในแต่ละบทเพลง ทั้งหมดนี้ต้องคำนึงความน่าสนใจในการแสดง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ที่มีประสบการณ์ในการแสดง

2. การเลือกใช้โน้ตเพลง

การเลือกใช้โน้ตเพลงควรพิจารณาจากความน่าเชื่อถือของสำนักพิมพ์ เนื่องจากโน้ตเพลงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำมาศึกษา การวิเคราะห์ประโยคเพลงและรวมถึงรายละเอียดต่าง ๆ บางสำนักพิมพ์มีการแนะนำเทคนิคการเล่น หรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมมากจนเกินไป อาจทำให้ผู้แสดงขาดอิสระในการตีความ การแสดงครั้งนี้ผู้แสดงได้เลือกหนังสือจากผู้เรียบเรียงที่มีชื่อเสียง ได้แก่ พาเดเรฟสกี (Paderewski) และอาร์เทอร์ ชินาเบล (Artur Schnabel) เนื่องจากเป็นผู้เรียบเรียงที่มีความน่าเชื่อถือ และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมน้อยมากโดยส่วนใหญ่จะยึดตามของผู้ประพันธ์กำหนดไว้

3. การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการแสดงเดี่ยวเปียโน ผู้แสดงต้องจัดเวลาฝึกซ้อมให้เหมาะสมและสม่ำเสมอ ควรมีการกำหนดเนื้อหาและแนวทางในการฝึกซ้อม เช่น ในช่วงแรกเป็นการแบ่งเป็นท่อนๆ เพื่อแก้ไขเทคนิคการเล่น ต่อมาเป็นการหัดโน้ตใหม่ ๆ และสุดท้ายลองเล่นทั้งหมดเพื่อเตรียมตัวแสดงจริง โดยในแต่ละวันผู้แสดงจะกลับมาทบทวนปัญหาและวางแผนการซ้อมหลังเลิกซ้อม เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในวันรุ่งขึ้น

4. การศึกษาบทเพลงที่จะแสดงกับอาจารย์ผู้สอน

ควรเข้าเรียนเปียโนกับอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในแต่ละครั้งควรสังเกตพัฒนาการของเล่นบทเพลง เพื่อปรึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ เพื่อนำมาประยุกต์กับความต้องการของผู้แสดง

5. การแก้ไขปัญหา

เมื่อเกิดปัญหาในการเล่นควรหาสาเหตุของปัญหาก่อน เช่น การใช้นิ้วที่ไม่เหมาะสม การตีความเพลงผิด เมื่อพบแล้วต้องรีบหาวิธีแก้ไขในทันที เพราะการเล่นผิดเป็นเวลานาน ๆ ยิ่งทำให้แก้ไขได้ยาก เนื่องจากร่างกายได้จดจำไปแล้ว หรือควรขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนเพื่อหาวิธีแก้ไข และควรลงมือฝึกซ้อมทันที

6. การศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

นอกจากการฝึกซ้อมเป็นประจำแล้ว ผู้แสดงควรศึกษาบทประพันธ์ต่าง ๆ ของผู้ประพันธ์เพื่อศึกษาประวัติและแนวความคิดเพื่อนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ในปัจจุบันมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีมากมาย เช่น ห้องสมุด หนังสือ บทความ แผ่นบันทึกเสียง และอินเทอร์เน็ต

7. กำหนดวัน เวลาและสถานที่แสดง

ควรกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้แน่นอน เนื่องจากจะช่วยทำให้ผู้แสดงสามารถวางแผนในการฝึกซ้อม รวมถึงการเตรียมตัวและประชาสัมพันธ์ ในเรื่องสถานที่ต้องเหมาะสมสำหรับการแสดงเดี่ยวเปียโนควรคำนึงคุณภาพระบบเสียงในห้อง (Acoustic) ไม่ควรมีเสียงสะท้อนที่มากหรือแห้งจนเกินไป ตลอดจนคำนึงถึงเรื่องการเดินทางที่สะดวกแก่ผู้แสดงและผู้ชม

8. การทำสูจิบัตรและโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การแสดง

ในสูจิบัตรและโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การแสดงควรมีข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

- ชื่อ นามสกุล และประวัติผู้แสดง
- รูปผู้แสดง
- วัน เวลา และสถานที่แสดง
- ลำดับการแสดงและข้อมูลเกี่ยวกับบทเพลงในสูจิบัตร (Programme Note)

9. การเลือกใช้เปียโนสำหรับการแสดง

สำหรับการแสดงในครั้งนี้ผู้แสดงเลือกเปียโนคอนเสิร์ตแกรนด์ยี่ห้อโบเซนดอร์เฟอร์ รุ่น Imperial Grand (Bösendorfer Imperial Grand) โดยคำนึงจากคุณภาพเสียงที่ให้เสียงก้องกังวานและสามารถสร้าง

สีสันของเสียงได้หลากหลายตามความต้องการของผู้แสดง มีความใหญ่นุ่มลึกในช่วงของเสียงต่ำ และมีความใส ก้องกังวานในช่วงเสียงสูง

10. การฝึกซ้อม ณ สถานที่จริง

การฝึกซ้อมในสถานที่จริงมีความสำคัญมากในการแสดง จะทำให้ผู้แสดงเข้าใจในคุณภาพของระบบเสียงในห้องแสดง ทำให้สามารถปรับวิธีการเล่นให้เข้ากับสถานที่แสดงได้นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม บรรยากาศและเปียโน เพื่อช่วยลดความตื่นเต้นในวันแสดง

วิธีการแสดงเดี่ยวเปียโน

1. กำหนดบทเพลงที่ใช้ในการแสดงและรูปแบบการแสดง
2. ถ่ายทอดบทเพลงตามความต้องการของผู้แสดง แต่ไม่หลุดออกจากจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์บทเพลง
3. ถ่ายทอดอารมณ์และสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ชมผ่านเสียงดนตรีให้มากที่สุด การแสดงต้องดำเนินอย่างต่อเนื่องจนจบ ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม
4. แต่งกายให้เหมาะสมกับการแสดง

การแสดง

ผู้แสดงแบ่งการแสดงออกเป็น 2 ช่วง ช่วงละประมาณ 33 นาที รวมพักครึ่งการแสดง 10 นาที การแสดงทั้งหมดใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 16 นาที โดยแสดงบทเพลงตามลำดับที่ได้กำหนดไว้ในสูจิบัตร

วัน เวลาและสถานที่แสดง

การแสดงเดี่ยวเปียโนในครั้งนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2558 เวลา 11.00 น. ณ ห้องแสดงดนตรีธงสรวง (Tongsuang Recital Hall) ตั้งอยู่บนบ้านเลขที่ 54/1 ถนนสุขุมวิท ซอย 3

ข้อเสนอแนะ

1. การเตรียมตัวของผู้แสดง

การประสบความสำเร็จในการแสดง ผู้แสดงจะต้องทุ่มเทในการฝึกซ้อมให้พร้อม ทั้งในเรื่องของเทคนิคการบรรเลง รวมถึงการถ่ายทอดความรู้สึกในบทเพลงไปสู่ผู้ฟัง การเข้าเรียนและขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนถือเป็นอีกหนึ่งความสำคัญเพื่อจะได้มีความเข้าใจเทคนิคในการบรรเลงที่ถูกต้อง อุปสรรคที่สำคัญของผู้แสดงคือ ปัญหาด้านการใช้พลังกำลังในการเล่นเพลงที่ไม่เพียงพอ และความประหม่าในระหว่างการแสดง ผู้แสดงได้พยายามแก้ไขโดยการซ้อมเพลงทั้งโปรแกรมคอนเสิร์ตและออกแสดงต่อหน้าสาธารณะชนให้บ่อยขึ้น โดยได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอนในการจัดการแสดง (Studio Class)

2. การคัดเลือกบทเพลง

ผู้แสดงคำนึงความสมดุลของโปรแกรมการแสดง โดยจัดให้บทเพลงมีความหลากหลายทางอารมณ์ ความหลากหลายทางยุคสมัยและศักยภาพของตัวผู้แสดง ในส่วนของการจัดลำดับบทเพลงนั้นนอกจากจัดเรียงตามยุคสมัยแล้ว ควรให้บทเพลงสุดท้าย เป็นบทเพลงที่สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟังมากที่สุด โดยผู้แสดงได้ปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนก่อนการตัดสินใจ

3. การจัดสถานที่แสดงและเครื่องดนตรี

ผู้แสดงควรเข้าไปตรวจสอบความพร้อมของสถานที่ล่วงหน้า โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพของระบบเสียง เวที การจัดวางเปียโน และควรหาเวลาฝึกซ้อมกับเปียโนที่ใช้ในการแสดงเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับเสียงการสัมผัสนิ้วและการเหยียบแปดเคิล เพื่อให้สามารถควบคุมทุกอย่างให้ได้ดีที่สุดในวันแสดงจริง

4. การจัดสถานที่แสดงและเครื่องดนตรี

การเตรียมการและการจัดการด้านอื่น ๆ

- ควรติดต่อเรื่องการขอใช้สถานที่ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 เดือน
- ควรติดโปสเตอร์เพื่อประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
- ควรเรียนเชิญคณะกรรมการและแขกผู้มีเกียรติล่วงหน้าอย่างน้อย 3 สัปดาห์
- ในวันแสดงจริงควรมีผู้ช่วยเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้แสดง ในการจัดเตรียมสถานที่เพื่อต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ แจกสูจิบัตรและเตรียมอาหารว่างระหว่างพักการแสดง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. 2553. *อรรถาธิบายและบทวิเคราะห์บทเพลงที่ประพันธ์โดยณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. 2553. *ทฤษฎีดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- _____. 2552. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
- ณัชชา ไสคติยานุรักษ์. 2550. *ดนตรีคลาสสิก ศัพท์สำคัญ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมดาเพรส.
- ปานใจ จุฬาพันธุ์. 2551. *วรรณกรรมเพลงเปียโน 1*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- _____. 2551. *วรรณกรรมเพลงเปียโน 2*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.

ภาษาอังกฤษ

- Bach, J.S. 1979. *Toccat and Fugue*. Munich: G. Henle Verlag, Urtext.
- Beethoven, L.V. 1949. *Complete Piano Sonatas in Two Volumes*. Artur Schnabel, U.S.A.: Alfred,
- _____. 1980. *Piano Sonata Book 2*. G. Henle Verlag, Munich: Urtext
- Donald Francis Tovey. 1931. *A Companion to Beethoven's Pianoforte Sonatas*. London: ABRSM.
- Lewis Lockwood. 1823. *The Music and the life Beethoven*. New York: W.W. Norton.
- Liszt, F. 1975. *Complete Hungarian Rhapsodies for Solo Piano*. U.S.A: Dover Publications.